

Nieuwsbrief - BPR Updates 2025-3

Nummer 3, 2025

Redactie: mr. drs. F.J.P. Lock en mr. M.E.A. Möhring.

INHOUDSOPGAVE

Bewijsrecht

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:190](#) 07-02-2025

Bewijsregel van artikel 17eb Wet bescherming klokkenluiders.

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2025:897](#) 13-02-2025

Toewijzing verzoek voorlopig getuigenverhoor.

Dagvaardingsprocedure

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:261](#) 14-02-2025

Omvang van de rechtsstrijd.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:321](#) 21-02-2025

Geldt artikel 1018c Rv ook bij een collectieve actie in hoger beroep of cassatie?

Procederen algemeen

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:258](#) 14-02-2025

Leer van de bindende eindbeslissing.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:321](#) 21-02-2025

Geldt artikel 1018c Rv ook bij een collectieve actie in hoger beroep of cassatie?

Rechtsmiddelen

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:190](#) 07-02-2025

Bewijsregel van artikel 17eb Wet bescherming klokkenluiders.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:318](#) 21-02-2025

De reikwijdte van artikel 125 lid 5 Rv.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:321](#) 21-02-2025

Geldt artikel 1018c Rv ook bij een collectieve actie in hoger beroep of cassatie?

Verzoekschriftprocedure

Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2025:897 13-02-2025

Toewijzing verzoek voorlopig getuigenverhoor.

RECHTSPRAAK

Geldt artikel 1018c Rv ook bij een collectieve actie in hoger beroep of cassatie?

In een dagvaarding in hoger beroep of een procesinleiding in cassatie in een procedure naar aanleiding van een collectieve vordering op grond van artikel 3:305a BW hoeven niet de gegevens te worden vermeld die in artikel 1018c lid 1 Rv zijn genoemd. De dagvaarding in hoger beroep of de procesinleiding in cassatie behoeven ook niet te worden aangetekend in het centraal register.

Het gaat in deze cassatieprocedure om een collectieve actie.

In artikel 1018c lid 1 Rv is voorgeschreven welke gegevens er moeten worden vermeld in de dagvaarding in een collectieve actie. Het gaat kort gezegd om een omschrijving van a) de gebeurtenis of gebeurtenissen waarop de collectieve vordering betrekking heeft, b) de personen tot bescherming van wier belangen de collectieve vordering strekt, c) de mate waarin de te beantwoorden feitelijke en rechtsvragen gemeenschappelijk zijn, d) de mate waarin is voldaan aan de ontvankelijkheidseisen van artikel 3:305a lid 1-3 BW, en verder e) de gegevens die de rechtbank in staat stellen een exclusieve belangenbehartiger aan te wijzen, en f) de verplichting van de eiser om van de zaak aantekening te maken in het register, bedoeld in lid 2, en wat de gevolgen zijn van die aantekening.

Artikel 1018c lid 2 Rv bepaalt verder dat de dagvaarding binnen twee dagen na uitbrengen wordt aangetekend in het centraal register. Aantekening in het centraal register doet de driemaandentermijn van artikel 1018d lid 1 Rv aanvangen waarbinnen andere belangenorganisaties hun collectieve vordering kunnen instellen, welke termijn op verzoek met maximaal drie maanden kan worden verlengd (art. 1018d lid 2 Rv).

Titel 14A van het derde Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bevat geen bepalingen over het hoger beroep of het cassatieberoep. Deze bepaling schrijft dus niet voor of de voorschriften van artikel 1018c lid 1 en 2 Rv gelden voor de dagvaarding in hoger beroep en de procesinleiding in cassatie. Uit de tekst van artikel 1018c lid 1 Rv is echter af te leiden dat

deze voorschriften alleen gelden voor de dagvaarding in eerste aanleg, omdat daarin staat: de dagvaarding ‘waarmee een collectieve vordering (...) wordt ingesteld’. Daarmee strookt dat artikel 1018c Rv volgens de toelichting daarop de ‘aanvang’ van de collectieve actie regelt.

Deze uitleg stemt ook overeen met het doel van genoemde bepalingen. Volgens de wetsgeschiedenis stelt de door artikel 1018c lid 1 Rv vereiste informatie de rechter in staat om te beoordelen of de vordering zich leent voor een collectieve actie en of de eiser voldoet aan de eisen voor ontvankelijkheid van artikel 3:305a BW. Voor deze beoordeling, en ook voor de toetsing daarvan in hoger beroep of cassatie, volstaat dat de informatie in de dagvaarding in eerste aanleg is opgenomen. De aanwijzing van een exclusieve belangenbehartiger vindt plaats in eerste aanleg en daartegen staat geen rechtsmiddel open (art. 1018e lid 1 Rv); ook de hiervoor benodigde gegevens hoeven dus alleen in eerste aanleg te worden verstrekt. Verder is het doel van aantekening van de dagvaarding in het centraal register blijkens de toelichting onder meer om andere belangenorganisaties in staat te stellen te bepalen of zij zelf ook een collectieve vordering voor dezelfde gebeurtenis(sen) willen instellen, en om te waarborgen dat al deze collectieve vorderingen gecoördineerd worden afgewikkeld. Dit is in hoger beroep of cassatie niet langer aan de orde omdat dan geen mogelijkheid meer bestaat voor nieuwe belangenorganisaties om een eigen collectieve vordering in te stellen.

In een dagvaarding in hoger beroep of een procesinleiding in cassatie in een procedure naar aanleiding van een collectieve vordering op grond van artikel 3:305a BW behoeven dus niet de gegevens te worden vermeld die in artikel 1018c lid 1 Rv zijn genoemd. De dagvaarding in hoger beroep of de procesinleiding in cassatie hoeft ook niet te worden aangetekend in het centraal register.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-02-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:321

Zaaknummer: 243/04864

Rechters: M.J. Kroeze, H.M. Wattendorff, F.J.P. Lock, A.E.B. ter Heide en G.C. Makkink

Advocaten: S.M. Kingma, mr. M.E.A. Möhring, J.J. Valk en J.W.M.K. Meijer

Wetsartikelen: 1018c Rv

RECHTSPRAAK

De reikwijdte van artikel 125 lid 5 Rv.

Artikel 125 lid 5 Rv ziet niet op het geval van een tijdig aangebrachte, maar vervolgens ingetrokken appeldagvaarding.

Het geding is aanhangig vanaf de dag van dagvaarding (art. 125 lid 1 Rv). Het exploot van dagvaarding moet door de eiser worden ingediend bij de griffie uiterlijk op de laatste dag voorafgaand aan de in de dagvaarding vermelde roldatum (art. 125 lid 2 Rv). De aanhangigheid van het geding vervalt als het exploot niet uiterlijk op dat tijdstip ter griffie is ingediend, tenzij binnen twee weken een geldig herstelexploot is uitgebracht (art. 125 lid 5 Rv). In hoger beroep is artikel 125 van overeenkomstige toepassing (art. 353 lid 1 Rv).

Artikel 125 lid 5 Rv ziet (i) op het geval waarin is verzuimd om het exploot tijdig ter griffie in te dienen en (ii) op het geval waarin is gedagvaard tegen een dag of uur waarop de rechter geen zitting houdt.

In dit geval is de appeldagvaarding op 27 maart 2023 tijdig (want voor de dag waartegen was gedagvaard, 28 maart 2023) bij het hof ingediend, maar vervolgens ingetrokken. Binnen twee weken is een exploot uitgebracht (op 11 april 2023), waarin is vermeld dat de appeldagvaarding niet is aangebracht en dat de appellant dat verzuim wenst te herstellen. Op zo'n geval ziet artikel 125 lid 5 niet. Het oordeel van het hof dat dit later uitgebracht exploot niet kan worden beschouwd als een herstelexploot in de zin van artikel 125 lid 5 Rv is dus juist.

Op het moment dat het latere exploot werd uitgebracht was de appeltermijn al verstreken. Het hof had appellant om die reden (terecht) niet-ontvankelijk verklaard.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-02-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:318

Zaaknummer: 24/00117

Rechters: M.J. Kroeze, C.E. du Perron, H.M. Wattendorff, F.R. Salomons en K. Teuben

Advocaten: M.E. Bruning en P.A. Fruytier

Wetsartikelen: 125 lid 5 Rv

RECHTSPRAAK

Omvang van de rechtsstrijd.

Hof treedt buiten de omvang van de rechtsstrijd door anders te beslissen dan beide partijen hebben gesteld.

In deze procedure heeft zowel de man als de vrouw het standpunt ingenomen dat de dividenduitkering onderdeel vormt van de verkoopopbrengst van de bv en dus niet moet worden aangemerkt als inkomen in de zin van artikel 11 van de huwelijkse voorwaarden. Het debat tussen partijen met betrekking tot de verkoopopbrengst van de bv ziet op de vraag of die verkoopopbrengst valt onder het vermogen van de man in de zin van artikel 19 van de huwelijkse voorwaarden. Het stond het hof dan ook niet vrij om – in afwijking van het standpunt van partijen – te oordelen dat het dividend geen onderdeel vormt van de verkoopopbrengst en moet worden aangemerkt als inkomen in de zin van artikel 11 van de huwelijkse voorwaarden.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-02-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:261

Zaaknummer: 24/01596

Rechters: M.V. Polak, F.R. Salomons en K. Teuben

Advocaten: H.J.W. Alt en C.G.A. van Stratum

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Leer van de bindende eindbeslissing.

De rechter is in beginsel gebonden aan bindende eindbeslissingen. Heroverweging van zo'n beslissing kan om te voorkomen dat uitspraak wordt gedaan op een onjuiste grondslag, maar dan moeten partijen wel de gelegenheid krijgen zich daarover uit te laten.

Het hof heeft in zijn tussenarrest uitdrukkelijk en zonder voorbehoud een beslissing gegeven over de verschuldigdheid van de buitengerechtelijke incassokosten. Bij het wijzen van zijn eindarrest was het hof in beginsel aan deze bindende eindbeslissing gebonden. Het stond het hof wel vrij om deze bindende eindbeslissing te heroverwegen om te voorkomen dat het uitspraak zou doen op een feitelijk of juridisch onjuiste grondslag. Dat kan het hof echter pas doen nadat partijen de gelegenheid hadden gekregen zich daarover uit te laten. Het hof heeft echter noch partijen gelegenheid geboden zich uit te laten over zijn voornemen om terug te komen van zijn bindende eindbeslissing, noch toereikend gemotiveerd dat het in dit geval niet was gehouden partijen daartoe gelegenheid te bieden.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-02-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:258

Zaaknummer: 24/00172

Rechters: M.V. Polak, H.M. Wattendorff, F.J.P. Lock, S.J. Schaafsma en G.C. Makkink

Advocaten: A.C. van Schaick en T.T. van Zanten

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Toewijzing verzoek voorlopig getuigenverhoor.

Criteria voor toewijzing verzoek voorlopig getuigenverhoor.

Verzoek voorlopig getuigenverhoor. Uitgangspunt is dat de rechter in beginsel een getuigenverhoor beveelt zo vaak een partij dit verzoekt, als de te bewijzen aangeboden feiten zijn betwist, als het bewijs daarvan door getuigen is toegelaten en als de te bewijzen feiten tot een beslissing in de zaak kunnen leiden (art. 186 Rv, samen met art. 166 Rv). Het voorlopig getuigenverhoor strekt er met name toe verzoeker de gelegenheid te geven opheldering te krijgen over de feiten, zodat hij zijn positie beter kan beoordelen.

Het verzoekschrift tot een voorlopig getuigenverhoor moet aan bepaalde voorwaarden voldoen (art. 187 lid 3 Rv). Die voorwaarden hebben te maken met de inhoud van het verzoekschrift en met het doel van het voorlopig getuigenverhoor. De verzoeker moet duidelijk vermelden waar de zaak globaal om gaat, wat hij vordert of wil vorderen, welke feiten hij wil bewijzen en wie de getuigen zijn. Als een verzoek aan de eisen voor toewijzing voldoet, dan betekent dat niet automatisch dat een voorlopig getuigenverhoor wordt bevolen. Het verzoek kan alsnog worden afgewezen als de verzoeker onvoldoende belang heeft bij het verzoek, als misbruik wordt gemaakt van de bevoegdheid tot het gebruiken van het middel van een voorlopig getuigenverhoor, als het verzoek in strijd is met een goede procesorde of als het verzoek afstuit op een ander zwaarwichtig bezwaar.

In dit geval voldoet het verzoek aan de vereisten van de wet en doet zich geen afwijzingsgrond voor. Het verzoek wordt toegewezen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 13-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2025:897

Zaaknummer: C/13/752282 / HA RK 24-195

Rechters: B.M. Visser

Advocaten: M.J. Elkhuisen

Wetsartikelen: 186 Rv, 166 Rv en 187 Rv

RECHTSPRAAK

Bewijsregel van artikel 17eb Wet bescherming klokkenluiders.

De in artikel 17eb Wet bescherming klokkenluiders neergelegde bewijsregel moet zo worden uitgelegd dat de werkgever voor de weerlegging van het wettelijk vermoeden niet kan volstaan met het ontzenuwen van het vermoeden van causaal verband tussen melding en maatregel, maar dat hij het tegendeel moet aantonen.

Op grond van artikel 17eb Wet bescherming klokkenluiders wordt bij benadeling van een melder tijdens en na de behandeling van de melding of na openbaarmaking van een vermoeden van een misstand, vermoed dat die benadeling het gevolg is van de melding of openbaarmaking.

Uit de wetsgeschiedenis bij deze bepaling volgt dat de wetgever heeft bedoeld dat tegenover dit wettelijk vermoeden, de werkgever die de benadelende maatregel heeft genomen, moet aantonen dat de benadeling geen gevolg is van de melding (ontbreken van causaal verband) en dat het daarom aan hem is om aan te tonen dat de benadeling op andere gronden dan de melding heeft plaatsgevonden. Dit strookt met de Klokkenluidersrichtlijn en de met de wet en de richtlijn beoogde versterking van de rechtspositie van klokkenluiders.

Om die reden moet de in artikel 17eb Wet bescherming klokkenluiders neergelegde bewijsregel zo worden uitgelegd dat de werkgever voor de weerlegging van het wettelijk vermoeden niet kan volstaan met het ontzenuwen van het vermoeden van causaal verband tussen melding en maatregel, maar dat hij het tegendeel moet aantonen. Dat in de wetsgeschiedenis ook het begrip ‘ontzenuwen’ is gebruikt, doet daar niet aan af.

In civiele cassatieprocedures moet een partij worden vertegenwoordigd door een advocaat bij de Hoge Raad. De wet bevat op deze verplichte vertegenwoordiging een uitzondering voor het houden van een pleidooi of het geven van een mondelinge of schriftelijke toelichting. Voor de Borgersbrief kent de wet (anders dan de Hoge Raad eerder heeft overwogen) niet een dergelijke uitzondering. Ook de Borgersbrief kan dus alleen worden gegeven door een

advocaat bij de Hoge Raad. Gebeurt dat niet, dan zal de Hoge Raad op de Borgersbrief geen acht slaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-02-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:190

Zaaknummer: 24/02212

Rechters: M.J. Kroeze, T.H. den Tanja-van Broek, F.J.P. Lock, S.J. Schaafsma en K. Teuben

Advocaten: S.F. Sagel en M.W. van der Heijden

Wetsartikelen: 17eb Wet bescherming klokkenluiders